

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Irány! D.-u. 14.
Ide csimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántári
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre . . . 4 frt
Félévre . . . 2 »
Negyedévre . . . 1 »
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irány! D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmertelen küldé-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGETES TARTALMU HETILAP

Megjelenik hetenkint egy zer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

296

A kereskedelmi ügynökök jogi állásának szabályozása.

A kereskedelmi ügynökök jogi állásának szabályozatlan volta Magyarországon fejlődő kereskedelmi életében annyi visszasságot teremtett, hogy az állapot hova-tovább tűrhetetlenné lesz s a viszonyok orvoslása égető szükségé vált.

A kereskedelem fejletlen korszakában s a közlekedési viszonyok zsenge korában a közvetítő kereskedelemnek még alárendelt jelentősége van s ehhez képest a kereskedelmi ügynököknek sem jut figyelemreméltó szerep a kereskedelmi forgalomban. A fejlődéssel ez a szerep arányosan nő, s ma már nem lehet tagadni, hogy a kereskedelmi ügynökök egy lüktető, egészséges kereskedelemnek egyik legfontosabb tényezőjét képezik.

Nincs a kereskedelmi forgalomnak az az ága, melyben a termelő és fogyasztó, az eladó és vevő közti ügyletek létrehozásánál kereskedelmi ügynök ne működne közre. Különösen fontos ez a szerep abban az esetben, a hol az ügyleteket részletfizetés kötik. A részletügyleteket — ezek maguk is még szabályozó törvényre várnak — tulajdonképpen kereskedelmi ügynökök közvetítésével jönnek létre.

Csaknem hihetetlen, és mégis úgy van, hogy a kereskedelmi forgalom ilyen fontos tényezőjének jogi állása máig sincs szabályozva, pedig ez úgy az eladónak, mint a vevőnek, mind pedig magának az ügynöknek sok esetben kiszámíthatlan sérelemre szolgál. Miben áll ez a sérelem? A dolog igen egyszerű.

A kereskedelmi ügynököket általában az eladó szokta alkalmazni arra a célra, hogy vevőket szerezzen, megrendeléseket gyűjtsön. Erre a célra ellátja őt egy kereskedelmi meghatalmazott minden attribútumával, mégis azzal a lényeges különbséggel, hogy az ügynök által közvetített ügylet effektuálását magának fenntartja, vagyis közli magának, hogy az ügyletet teljesítése szerint teljesíti, vagy visszautasítja. A különbség tehát ügynök és

meghatalmazott között az, hogy az ügynök csak közvetíti az ügyletet, a meghatalmazott ellenben megköti. E szerint akkor, mikor az ügynök a vevőtől az aláírt megrendelő levelet átveszi s az ellen-megrendelőjegyet átadja, az ügylet még nincs megkötve. Megkötve csak akkor lesz, ha az ügynök a megrendelő levelet az eladóhoz juttatja, s az eladó a vevőt értesíti, hogy az ügyletet elfogadja.

Tudnivaló már most, hogy az ügynökök rendszerint nincsenek fix fizetéssel alkalmazva, hanem csupán jutalékra. A közvetített és effektuált ügyletek után meghatározott províziót kap.

Ez az ügynököket arra készíti, hogy főnek-fának ajánlják áruikat és gyakran nem a legbiztosabb módon iparkodjanak a vevőt megrendelésre bírni. Gyakori eset az is, hogy a vevő „in piano” aláírja a megrendelő levelet, s az ügynök azután, hogy mentől nagyobb jutalékot kapjon, a valódi megrendelésnél sokkalta nagyobb összegű megrendelést ír be a megrendelő levélbe és így juttatja azt az eladóhoz. Gyakran a fizetési feltételek mások a megrendelő levélben és mások az ellen-megrendelő levélben. Az eladó már most hajlandó a szállításra s a megrendelést nyugtázza. Ekkor észre kap a vevő s rögtön tiltakozik. Az eladó azonban nem tudja, hányadán van, hogy vajon az ügynök becsapta-e őt, vagy a vevő egyszerűen megbánta-e az ügyletet? Az eladó tehát ragaszkodik az ügylethez és kész a per. Gyakran a visszasságok csak a fizetés idején tűnnek ki, mert az ügynök kedvezőbb fizetési feltételeket biztosított a vevőnek, mint a minők a megrendelő levélben foglaltatnak.

Az eladottak már magukban foglalják e visszasságok káros következményeit. Hol a vevő, hol az eladó lesz pernyertes; az ügynök gyakran bünvádi eljárás alá kerül, persze a legtöbbször már csak akkor, midőn az egyik vagy másik fél súlyos veszteséget szenvedett.

Az eladók egy ideig úgy igyekeztek magukról e kárt elhárítani, hogy a megrendelő levélbe bevették azt a

pontot, mely szerint csakis az bir joghatállyal, a mi a vevő által aláírt megrendelő levélben foglaltatik. Egy ideig a judikatura is elfogalta ezt az álláspontot, s a vevők egymásután vesztették el a pereket. Azután egyszerre megfordult a kocka. Az igazságszolgáltatás arra a meggyőződésre jutott, hogy ily alapon az eladókat a jóhiszemű vevőkkel szemben minden ok nélkül dédalgeti. S most már figyelembe veszik mindazokat a külön kikötéseket melyeket a vevő az ügynökkel létesített, melyekről azonban az eladónak tudomása nincs. E szerint most az eladó van súlyos hátrányban, mert teljesen ki van szolgáltatva az esetleg lelkiismeretlen ügynök üzelmeinek.

Mindezen visszasságokon csak egy mód segíthet: a törvényhozás után a kereskedelmi törvénynek a kereskedelmi meghatalmazottakra vonatkozó szakaszait a kereskedelmi ügynökre ki kell terjeszteni. Csak így remélhető kereskedelmi forgalom tisztasága biztonsága és egészséges irányban való fejlődése.

A jelenlegi gyakran tág lelkiismeretű ügynökök helyébe ily módon egy megbízható öntudatos és önértékes osztály fog lépni, a mely a kereskedelemnek nemcsak fontos tényezőjévé, hanem mulhatatlan előfeltételévé fog válni. Ebben az irányban a mozgalom a jogászvilág körében már megy is indult, s a tavalyi XI. jogászyűlés ily irányban foglalt állást.

Kíváncsinos, hogy az ige mihamarabb testté váljon, s a törvényhozás teljesítse kötelességét.

Dénes Bernát.

Hogy Kaposvárról városnál nem megy a dolog úgy a hogy kellene, ez nem újság; hogy nem rendezett a tanácsa ez meg valóban már nagyon régi dolog; de még is feltettük a hatóságról, hogy legalább az egészség és testi épség fenntartására szükséges dolgokról úgy a hogy, gondoskodik, szeretlünk hinni. Pedig hat nem így van!...

Nem szoltottunk semmit akkor, midőn már az egész város beszélte, hogy a hanyag felügyelet miatt annyira elterjedtek a szifilisztikus betegségek, miszerint a felsőbb hatóság is kényszerülve volt Kaposvár egészségi ügyeibe beleavatkozni. Beismerjük, hogy tőlünk hiba volt, s minket is mulasztás

terhel a hallgatásért; de ez oly dolog, a mely reparálható volt.

Sokkal nagyobb mulasztás ennél az a körülmény, ami most esett tudomásunkra, nevezetesen, hogy a város drága pénzen épített jégvermeiben egy szem jég sincsen, és jég helyett a patkányoknak szolgál hűsölőül.

A múlt évben, midőn az enyhe időjárás folytán vidékünkön jég nem volt kapható, beszerezte a városi hatóság a balatonról drága pénztért a jeget; jól tette, került bár mennyibe, kellett szüksége lehetett rá a város közönségének egészsége fentartása tekintetéből. Mert az egészség legdrágább.

Annival nagyobb a vétkes mulasztás most, mikor a múlt télen volt Kaposvárott elég jég, midőn a szomszéd falvak lakói potom pénzre árulták Kaposvár utcáin a jeget, daczára mindezeknek, — mint bennünket értesítettek, — nincs a városnak a nyárra egy szem jege sem.

Tudjuk azt, hogy már egy difteritis és sarlach betegség fordult elő, mikor a várostól kellett volna jég és nem tudtak adni.

Mi lesz majd a nyáron ha — Isten mentsen, valami veszélyes járvány talál felépni.

Nem tudjuk kinek a mulasztásáról van szó: de elvárjuk a város polgármesterétől, hogy e tárgyban szigorúan fog eljárni; a mennyiben pedig ezt nem tenné, mar most jó előre felhívjuk rá Somogyvármegye alispánjának, mint felettes hatóságnak figyelmét. A jeget bárhonnét, hármii árért azonnal bekell szerezni, mert a nélkül a város el nem lehet.

H I R E K.

— **Kinevezések.** A Kaposvári kir. törvényszéknél üresedésben levő bírói állásra Gábor Mátyás duna-vecsei kir. járásbíró; a Szatmár-Németi kir. törvényszéknél megüresedett bírói állásra pedig Labek Kálmán kaposvári kir. alügyészt nevezte ki Ő Felsége a Király.

— **Működési előadás** a kaposvári elmeorvóintézetben. A kaposvári elme-

gyógyintézet betejei hushagyó-kedden működési előadást tartottak, a szereplők mind a szerencsétlen betegek közül kerültek ki. Előadták „Erneszt” egy felvonásos francia vígjátékot bámulatos sikerrel. Szereplők voltak: Illés Gergely, Patrovits József, Brandtler Adolf, Svodessky József, Krausz Riza, Holczér Gizella és Hechelberger Felix. Énekeltek ezen kívül dalokat. Legnevezetesebb a dologban az, hogy darabot ők maguk tanultak be, és maguk tartották a próbákat is. A hallgató közönség, a gyógykezelő orvosok és családjaikból, úgy a nem szereplő elmebetegekből állott. Az előadás után táncz volt. Az egész estély alatt egy szerencsétlenül sem tört ki betegségre.

— **Tűz eset** volt Jaad községben febr. hó 25-én, mely két szegény földműves gazdasági épületeit hamvasztotta el.

— **Az időjárás szeszélye.** Időjárásunk szeszélyesebb a legszeszélyesebb szép aszszonynál; egyik nap tava-z, másik nap zord tél, hol eső esik, hol a legkedvesebb tavaszi nap ragyog az égen, másod nap azután esik a hó és fehér a föld. De legszeszélyesebb volt február hó 15-én délután, a mikor — mint jakói levelezőnk értesített a hó nagy szemekben hullott, közbe pedig olyan menydörgés és villamlás volt, mely bacsu letére vált volna akár melyik juliusi napnak. Ebből a szokatlan dologból azután most a föld népe jósol: háborút nagyszükségst stb. Ehhez hasonló időre még a legöregebb emberek sem emlékeznek.

— **A kaposvári kir. állami főgimnázium** „Virág Kör-e” is megünnepli márczius hó 15-én délelőtt 10 órákkor a főgimnázium tornatermében, a nagy nemzeti ünnepet, melyre az ifjuság szívesen elvárja a közönséget. A Dalárda egyesület, pedig este szentel időt a szabadság testvireség és egyenlőség nagy ünnepének. Menjen el ezen ünnepélyre mindenki, ki csak szeret teli, s meritsen lelkeseledést és hazafias érzést.

— **A kaposvári körcsolya egyesület** 6. évi márczius 19-én tánczozal egybekötött tombola-estélyt rendez. A nyereménytárgyakat az egyesület tagjai kézi munkái fogják képezni; a legutolsó tárgy „amerikai liczi-

táció” útján fog a legtöbbet ígérőnek eladatni; — az estély minden tekintetben igen sikerültnek ígérkezik. A választmány ez uton is felhívja az egyesület tagjait, hogy adományaikat márczius hó 15-éig Rimánóczy Géza egyeteli postárhoz juttatni szíveskedjenek.

— **Kaposvárott iparos-kör** czímmel új társas-kör alakult; melynek tagja lehet minden tisztességes, kifogástalan szellemű polgár. Az alapszabályok már elkészültek és legközelebb fognak jóváhagyási illetve megerősítés végett felsőbb helyre felterjesztetni. Mar a leendő tisztikart is megválasztották és pedig: Elnök: Lencz Sándor. Alelnök: Huditz József. Penztárnok: Leposits Viktor. Ügyész: Poór Sándor. Ügyvéd: Háznagy: Papp Mihály. Jegyző: Goiten Mor. Könyvtárnok: Schulcz Ottó és Szeidler Alajos. Választmányi tagok: Nagy János, Golobits Marton, Zupán Gyula, Hagelmann Károly, Sierczinger Samu, Legár József, Horváth Imre, Haj Eda Prasszer Gy. Morgós József, Peterka József, Kovács Imre, Vicze László, Vörös Nándor és Badanti Antal. Regen szükségét érezte mar a kaposvári iparos osztály egy ily társas-körnek, s valóban csak szerencsét kívánhatunk nekik, hogy az ige végre testé lőn. Egyébb iránt a kör teljes megalakulása után még, majd bővebben visszatérünk a tárgyra.

— **Az attalai róm kath. olvasóköri** 6. évi február hó 20-án felolva ással egybekötött táncmulatságot tartott. A zsufolásig megtelt körhelyiségben felolvastak: Szabó János, attalai kántortanító. „A szülők és az iskola” című nagyon sikerült értekezést; Melhárd Gyula plébános, pedig „H. József és a somogyi rendek 1790-ben” című, a a magyar alkotmány szeretetére; úgy hazafiasságra buzdító dolgozatát.

— **Gyilkosság a körcsolyában.** A tótgyugyi körcsolyában f. hó 20-án vasarnap este nagyban mulattak a legények; a mulatságnak azonban verekedés lett a vége. Mint levelezőnk írja: Kontra Imre és Gresza József tótgyugyi lakosok tüzek össze egymással s oly nagy dühvel, hogy Gresza Józsefet ellenfele késével szíven szúrta s

T Á R G Y A.

Lelki háboru.

— Ballada. —

Kivitték, kitették, három napja éper
Siratja az anyja, talpig feketében,
Lázás fejét busan tenyerébe hajtja
Tíz esztendő tesz ki, a három nap rajta,
Ijesztő az arcza.

*

Kivül az ablakon őszi eső koppan,
Fölriad az asszony, agya tüzel jobban.
„Ki jöhet ilyenkor?... Jaj Istenem hátha!”
S mintha a sötétben fehérséget látna,
Olyat, mint a lánya.

*

Te vagy az lányom, megjöttél, mit látok?
Hozzá adlak ne kérj, áldásom reátok.
Hivom szeretődet, vegyen az ölébe,
Esküvődön itt lesz egész falu népe,
Futok is elébe.

*

Zúg az egész falu, kiszalad eléje:
„Szegény gyászos asszony bomlott az elméje,
„Menyasszony a lányom,” egyre csak azt
hajtja,
S lánya lakodalmát a piacon tartja
Ott mulatnak rajta.

Dayka Antal.

Az új Francillon.

Mikor Samu báró özvegye a legnagyobb diszkreczió mellett elmondta barátjának, hogy férjét tegnap megint együtt látták Córával, azzal a felelmetes multu színesznővel, a filigrán asszonyka egész testében összerzkódott azután a legnagyobb nyugalom hangján odaszólt az özvegyhez:

— Köszönöm edesem, hogy olyan őszinte vagy hozzám. Megfogadom tanácsodat és elválok ettől az embertől. Még egyszer köszönöm, hogy felvilágosítottál.

Az utolsó szavakat már neheze ésett kimondani. Egészen az ajtóig kísérté barátját s ott harmadszor is köszönetet mondott.

Az özvegy kocsija már messze robogott s a filigrán asszonyka még mindig ott állott az ajtó mellett. Odatámaszkodott a nagy álló óra talpazatára s egy könnyet morzsolt ki szempillái közül. Egy könnyet azért az emberért, aki nem szereti, akit ő sem szeret s a kitől most válni akar.

Visszavonult szobájába s ott még egyszer maga elé idézte a nagy vádat, ami férjét terheli. Mikor azonban nem találta a vád ellenében egyetlen enyhítő körülményt sem, hangosan felkaczagott.

— Ostoba balga vagyok! Hat miért is keresek mentséget az ő számára, szeretnék a föld alá bujni szégyenletemben, hogy egy ilyen emberhez hű tudtam maradni s nem az ő szemébe mondja a világ: feleséged nem szeret, mast szeret, azt szereti, akivel megcsalt.

*

Ott állott a megcsalt asszony férje előtt. Egy vonása se árulta el, hogy nagy jelenetre készül. Hátravetette bolyhos szép fejét s elég határozott hangon szólt a báróhoz:

— Egy őszinte vallomást óhajtanék tenni ön előtt. Nem tartok hozzá bevezetést, hanem egyszerűen azon kezdem, hogy én ön sohasem szerettem, most se szeretem s nem is fogom szeretni soha. Ha jól emlékszem egyetlen egy esetben, mikor a kezemet megkérte, akkor azt mondtam, hogy szeretem. Ne higye el, amit akkor mondtam, hanem higye el amit most mondok: hogy én csak színleltem s ön lelkem egész mélyéből gyűlölöm. Miután pedig a színlelést is meguntam válni akarok. De, hogy ebbeli hirtelen elhatározásomon meg ne akadjon, tudja meg saját magamtól, hogy megcsaltam ön. Hogy mivel csaltam meg azt ne kiutassa, valamint én sem kutatom, hogy Córával-e, vagy mással tölti-e az éjjeleket a házon kívül. Saját beismerésem azt hiszem elég ok a válasra. Különben se tévedek, ha azt állítom, hogy a válás önre nézve éppen olyan kellemes lesz, mint reám nézve.

A báró éppen olyan nyugodtan hallgatta végig a báróné vallomását, mint a milyen nyugodtan ezt ez a csodálatos asszony elmondta. Az egész vallomás alatt egykedvűen babrált az óralánczán s mikor az utolsó szó is elhangzott félig bosszusan, félig gunyosan odafordult a bárónéhoz.

— A komédiáknak és a tréfáknak csak a színházban vagyok barátja, de ott is csak akkor, ha az előadó színész képes velem elhíttetni, hogy a szerepet átérzi. A kegyed rögtönzött jelenete mondhatom

az halva rogyott össze. A gyilkost Kontra Imrét a csendőrök a lengyeltóti járásbíró-sághoz kísérték.

— **Eljegyzés.** Dely Ferencz tanító eljegyezte Frick Mariska kisasszonyt Mikéről.

— **A mikel** állandó gyermekmenhely vezetőnökét képző tanfolyam folyó hó 24-én megkezdte működését Frick Lajos igazgató vezetése és felügyelete alatt. A tanfolyamra ez idén 9 növendék vétetett föl. Az előző években képesítés nyert a menházvezető-nők oly szépen megfeleltek hivatásuknak, hogy a közg. bizottság, a kir. tanfelügyelő indítványára Frick Lajos tanfolyam vezetőt, érdemeinek elismerésül az „igazgató“-i címmel ruházta föl. Figyelemmel fogjuk kísérni ezen tanfolyam további működését, mely arra van hivatva, hogy a faluhelyeken levő óvoda köteles gyermekek gondozását és nevelését, erre képesített nőkkel minél jobban elősegítse.

— **Dementi.** Több országos hírlapban és a pécsi helyi lapokban megjelent azon hírral szemben, hogy a cs. és kir. közös hadsereg kaposvári laktanyájában bagymáz betegség van elterjedve, közvetlen forrásból nyert értesülésünk folytan kijelentjük, hogy ezen híresztelés teljesen alaptalan!

— **A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj együtlenek** kaposvári fiókja f. évi február hó 19-én szépen sikerült táncestélyt rendezett az „Ipari-kávéház“ helyiségében. A táncestélyen sok szép leány volt jelen s az estélyen folytonosan jó kedv volt. Felülfizettek: Batsa Gyula, Balogh István, Berényi Ferencz, Dombay József, Erhardt János, Frigyes N., Gálosi István, Hudetz József, Flaskó József, Gyuris Ignatz, Horváth Ferencz, Horváth Imre, Kovács Károly, Kövér Péter, Kusz János, Kul József, Keresztes Antal, Molnár István, Nagy László, O'of-zon Gusztáv, Pelczman Péter, Pete Ferencz, Porkoláb Zsigmond, Löcsér Mihály, Rodek Péter, Robinson Mór, Sury Mihály, Stampfer Zsigmond, Stampfer Mór, Szpöcs János, Szegedy Ede, Szvitelszky Endre, Zrinyi József. Fogadják e helyütt is szíves köszönetünket.

ügyesen volt kieszelve, kitűnően betanulva, de azért még sem hiszem el, amit mondott. Legföljebb csak annyit hihetek el vallomásából, hogy nem szeret, sohasem szeretett, de azt, hogy megcsalt, azt nem hiszem el. Miután pedig teljesen bizonyos vagyok, hogy kegyed mind e mai napig hű maradt hozzám nem találok okot a válásra.

A szép asszonyt olyan készen találtam a báró szavai, mint minden asszonyt akinek még akkor sem hiszik el, amit mondott, ha nem az igazat mondja, nem is várta be, hogy a báró megismételje határozott kijelentését, mert a szavába vágott.

— Tehát ön nem hiszi, hogy megcsaltam. Azt kívánja, hogy én mint Keresztély báróné, bizonyítsam be Keresztély báró előtt, hogy megcsaltam. Am legyen, Keresztély báróné vallalkozik erre a szerepre is, csak azután Keresztély báró ne tartson rossz színésznőnek. Ime báró hallgasson meg hűtlenségéből egy pár diszkrét részletet.

— Hogy kivel csaltam meg, azt hiszem nem tartozik szorosban a bizonyítékokhoz. Am ha kívánja a nevet is megmondom s mivel úgy látom, hogy máris az ökleit szorongatja, hogy ezt az embert legelső találkozásakor leülse, hat a nevet is megmondom: Fertőy főhadnagy. Ezt az embert szerettem. Hiszen ha a napokban, mikor „Carmen“ előadása alatt Fertőy bejött a páholyunkba s ön egy pillantást vet ránk, úgy akkor ma nincs szükségem bizonyítékokra. Természetesen önt Córa odafönn a színészpáholyban sokkal inkább lefoglalta, semhogy reánk is figyelhetett volna. Avagy talán az se tűnt fel önnek, hogy Fertőyvel

— **Eljegyzés.** Vindsori Martein Ártur vármegyei számliszt eljegyezte Piacsek Gizella urhölgyet kaposvárit. Piacsek Ferencz nyug. erdőmester leányát. Sok boldogságot kívánunk.

— **Nérmagyarosítások.** Kis-koru Gold Sándor berzenczei illetőségű csurgói lakos. tanítóképződei növendék vezetéknevét belügy miniszteri engedéllyel „Arany“-ra, Pékö László felsőfőgésdi illetőségű csurgói lakos „Peterdic“-re, Jung Sebestyén markói illetőségű csurgói lakos „Ifju“-ra, Eisenhut Jenő csurgói lakos „Endördi“-re, Mácsovits Kálmán kaposvári népiskolai tanító és kisköru nevű fia pedig „Mérei“-re magyarosította meg.

— **A munkanélküli** csavargók egész raja lepi el városunkat és jár házról házra kéregetni. Persze ez sokkal könnyebb és többet is jövedelmez mint a becsületes munka. Igaz ugyan, hogy a büntető törvényeink az ilyen egyének megbüntetését rendeli, de hat a rendőrkapitányságunknak jó szíve van, nem bántja ezeket, tódulnak is azután Ausztriából öregesül Kaposvárra a német morva- és csehelemek.

— **A konyhakerti magvak** beszerésének ideje elérkezvén, felhívjuk a gazdaközönség figyelmét. Nowotarski A. és fia magkereskedő czégre Pécsett, mint olyanra, a mely minden reklámcsinálás nélkül csak a legjobb fajú, s biztos csiraképeségű magvak árúítása által már 47 év óta a legjobb hírnévnek örvend. A bolgár konyhakertészek kitűnő veteményei is fenti cég-től származnak, s eléggé igazolják annak megbízhatóságát. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

— **Orvosi** szaktekintélye véleménye szerint a Keleti J. budapesti el-örangu cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sárvékító, orthopai gépek, műlábak, egyén-startók (ferdenövéseknék) a legjobbak és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és a legelőkeltebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánljuk e kitűnő speciálistát az érdeklődőknek.

sokkal többet foglalkozom mint önnel s hogy ő is többet foglalkozik velem, mint ön. Fertőy maga a férfiaság, a jellem, olyan férfi, aki boldogítani tud nem egy, de száz nőt. Azt kizárom, hogy tovább már nem mehetek őszinteségemben, mert utóvégre csak nem kívánhatja, hogy a szemeláttára csaljam meg.

A báró még mindig megtartotta nyugodtságát és a legnagyobb elbizakodottság hangján adott feleletet.

— Lassa asszonyom, kegyed ideálja iránti elvakultságában, ferjét oly ostobának látja, hogy az Fertőyvel való kacérkodását nem vette észre. Az őszinteséget én is azzal viszonzom s kinyilatkoztatom, hogy nagyon is jól látom, hogy Fertőz sokkal is bizalmasabb kegyed iránt, mint — hát mondjuk — azt az etikette megengedné. Azt is látom, hogy kegyed azonban egy cseppet sem gyöngédebb ő hozzá, mint azt mondjuk a hitvesi, vagy a női önérték megengedné. Éppen azért eddig sem volt kifogásom az önök — mondjuk — bizalmas barátsága ellen s a jövőben se lesz.

Az asszonykát már bosszantotta a báró szemtelen elbizakodottsága s úgy találta, hogy ha ez továbbra is megmarad kihalhatatlansága mellett, nagyon könnyen neveltségessé válhatik. Még egy kísérletet tett, még egy kirohanást. Mindenekelőtt gúnyosan felkaczagott.

— Hat ön még mindig bizik, báró, bizik. Nem találja egy kicsit furcsának kettőnk helyzetét? Én őszintén beismerem, hogy nem szeretem, megcsaltam, bizonyítékokat sorolok fel kütlenségem mellett. Hígyje el, hogy két éjjelen keresztül gondolkodtam, míg el tudtam magamat hatá-

Közigazdaság.

Amerikai luczerna és lóhere ellen.

Az O. M. G. E. növénytermelési szakosztályának január 15. ülésén az amerikai luczerna és lóhere behozatalának és különösen elterjedésének megakadályozása tárgyában igen élénk és beható tanácskozás folyt. A vita eredménye a fenforgó viszonyok és az érvényben levő törvényes intézkedések folytán azonban jóformán csak negatív.

Legnagyobb baj ugyanis, hogy a fennálló kereskedelmi és vámszerződés miatt 1903-ig az amerikai luczerna és lóhere behozatala sem el nem tiltható, sem meg nem nehezíthető. A másik baj az, hogy bár a magyar vetőmagvizsgáló állomások az amerikai luczernát és lóherét le nem plombozzák és így az a gazda, aki plombozott luczernát, vagy lóherét, amde ez jóformán csak az intelligens és nagyobb birtokosoknak van hasznára, mert ezek kellő tudomást szerezvén erről, óvakodnak plombozatlan árut venni. Ellenben a kisebb birtokos, a ki egynehány kilónyi szükségletét a vidéki kereskedőknél szerzi be, — akik nem tartanak plombozott árut, — egyáltalán nincs biztosítva arról, hogy egyrészt arankamentes, másrészt nem amerikai luczernát és lóherét szerezz-e be. Annál kevésbé, mert a mint arról biztos tudomásunk van, az amerikai luczerna és lóhere a vidéki kereskedőinkhez leginkább osztrák, első sorban bécsi kereskedőktől kerül, a kiknek áruját a bécsi magvizsgáló állomás csak csekély leltámszeretéssel még az esetben is leplombozza, ha az tényleg amerikai.

Az amerikai luczerna és lóhere ellen való védekezés eszközei tehát nagyon korlátozottak.

Az első, a mi még leghatályosabbnak látszik, a társadalmi akció abban az irányban, hogy a gazdaközönségnek minden rétege felvilágosíttassék arról, hogy az amerikai luczerna és lóhere vetése káros a magyar gazdára és ezért óvatosan vásároljon és minden esetben kösse ki a vett

rozni, hogy megvallok ön előtt mindent. El voltam rá készülve, hogy az első beismerő szó után rögtön megsemmisít, de arra is, hogy ön mint gentleman iszonyuan felhaborodik s saját maga proponálja, hogy váljunk el. De, úgy látszik, én önt ebben is felreismertem, mert ön sem nem férj, sem nem gentleman. S meg sem semmisít, de még fel se haborodik, hanem az ön önértékemre hivatkozva, nem hisz képesnek arra, hogy megcsaljam. Lássam báró maga a legpipogya ember, akit valaha életemben ismertem s egy ilyen embernek nem akarok a neje maradni. Ha nem hiszi el, hogy megcsaltam, ám jó, hát a szemeláttára fogom megcsalni.

Az utolsó szavakat már olyan határozottan mondta a báróné, hogy az a kiállhatatlan ember meghökken egy percze. Nem is várta be, hogy tovább is mondja, mert odaállott a báróné elé, megfogta mind a két kezét s merően a szemébe nézett.

— Asszonyom! Kegyed mocsoktalanul kapta a Keresztély báró nevet s most még mocsoktalanul vehetem azt vissza. Kegyed hű maradt hozzám a mai napig s nem csalt meg, mert egy olyan asszony, aki beismeri, hogy férjét már megcsalta, az ilyen asszony még nem csalta meg, hanem csak ezután akarja megcsalni.

— Nos tehát beleegyezem a válásba. Váljunk el addig, amíg nem tagadja, hogy megcsalt.

Hogyi Jenő.

áránál az európai származás azonosságát. Ebben az irányban minden újságnak kötelessége a közönséget figyelmeztetni.

Már részt óvakodni kell luczerna és löhere magot vásárolni olyan czégektől, amelyek amerikai luczernát és löherét forgalmazznak, mert ezek az nemcsak tisztán árusíthatják, amikor könnyen felismerhető hanem a magyar mag közé-bizonyos százalékban hozzákeverik és ekkor fel nem ismerhető.

Persze nagyon nehéz volna ezeket a czégeket, melyeknek nem mindegyike közli árjegyzékében nyilvánosan, hogy amerikai luczernát és löherét forgalmaz, megnevezni, azért nagyon helyesüljük a luczerna és löhere maggal kereskedő czégeknek azt az akcióját, amelyet Mauthner Ödön kezdeményezett, hogy t. i. azok a czégek, amelyek amerikai luczernát és löhere magot nem forgalmazznak, ezt becsületszavukra jelentsék ki és ezen nyilatkozatot a legselesebb körben publikálják.

A »Köztelek« mint az országos magyar gazdasági egyesület közlönye szintén kapott ilyen nyilatkozatot, amelyet a dolog érdemére való tekintettel, itt szóról-szóra közlünk.

Nyilatkozat.

Mivelhogy azt tapasztalják, miszerint megelőző nyilatkozatunknak dacára a gazdaközönség nincs kellőleg tájékozva az iránt, vajon kik azok a budapesti magkereskedők, a kik becsületszóval kinyilvánították, hogy amerikai luczerna és amerikai löheremagot nem forgalmazznak, mi alulírottak: szükségesnek tartjuk minél selesebb körök felvilágosítása és a gazdaközönség érdekében az eddig is megindult mozgalom folytatásul újlag is kijelezteni, miszerint amerikai luczerna és amerikai löheremagot valamint eddig nem, úgy jelenleg sem forgalmazzunk.

Kelt Budapest, 1898. január hó 17-én.

Mauthner Ödön, Beimel és fia, Kramer Lipót, Radwaner I. L., Nöthig Vilmos és Szávoszt Emil.

Készséggel járálunk hozzá az aláíró budapesti magkereskedő czégek ezen nyilatkozatához és azt teljesen magunkévá tesszük.

Buda pesten, 1898. január hó 17-én.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete:

Perczel.

Glos.

Ezen kívül még szorgalmazunk kell az 1895. évi XLVI. törvényeknek szigorubb végrehajtását, mely a vetőmagvaknál megkívánja az azonosság bevallását. Sürgetnünk kell, hogy a közigazgatási hatóság ne csak feljelentésre, de a saját maga kezdeményezéséből is tartsa állandó felügyelet alatt különösen a vidéki kereskedőket, vajjon tényleg arankamentes és »európai név alatt tényleg európai luczernát és löherét árusítanak-e? Vegyen a hatóság mintákat, vizsgálta meg és a visszaéléseket tapasztalt, a törvény szigorával lépjen fel a visszaélő kereskedők ellen.

A magyar gazdát annyi csapás sújja. Minden eszközt fel kell használnunk arra, hogy ezeket a csapásokat enyhítsük. De a létért való ezen küzdelemben minden gazdának össze kell tartani.

3569. szám.

tkv. 895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Klautz János karádi lakos és a csatlakozott Erdősi Balint nagykanizsai lakos, Bak István és társai, Spitzer Jakab becschelyi lakos és a Somogy megyei takarékpénztár végrehajtóknak Nagy Sándorné szül. Klautz Terézia karádi lakos végrehajtást szenvedő elleni 600 forint, 230 forint, 635 forint, 70 forint, 500 forint és 376 forint tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a tabi kir. járásbiróság) területén levő Szolád község határában fekvő a szoládi 453. szíjtkben Nagy Sándorné szül. Klautz Terézia tulajdonaul felvett A. I. 1/2, kültelekre az árverést 928 frtban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi április hó 15 ik napján délelőtti 10 órakor Szolád község hazánál megtarandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagvis 92 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3833. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Tabon, 1895. október 10-én.

A tabi kir. j.-biróság mint tkvi. hatóság.

DR. BAJÓTI

kir. albiró.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a páisi Dr BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi hasznalat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, foőskéges tehát santal olaj vagy copaiva balzs mmal kísérlenezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg. I üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

MagyarOrszágí főraktár:

Zoltán Bela gyógyszer-tára BUDAPEST.

V. Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.) Kapható minden nagyobb gyógyszer-tarban.

Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Főraktár Kaposvárott

BABÓCHAY KÁLMÁN gyógyszer-táraban.

KRIEGNER-FÉLE

AKÁCZIA ARCZ-CRÉME 1 frtért SZAPPAN 50 k.

TOKAJI CHIMA-VASBOR vérszegénység, sápkór, étvágytalanság

gyógyítására és gyenge gyermekek erősbitésére kiválóan hatásos készítmény.

Kitünő sajátosságaiért belügyminiszteri engedéllyel láttatott el.

Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

REPARATOR Csúz és köszvény ellen meg-

lepően ható külszer, melylyel

a Szt-Rókus-kórházban 136 esetben tetetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javulás éretett el,

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Ezen készítmények kaphatók országszerte a gyógyszer-tárakban.

Főraktár Budapeston:

KRIEGNER GYÖRGY gyógyszer-tára al

„Magyar koronához.”

BUDAPEST, CALVINTÉR.

Specialista sérvkötőkben

A'ap'tva 1878.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabalom!

Kitüntetve Brüsszel 1893. aranyéremmel és díszokmánnyal.

Keleti-féle sérvkötő Orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen benyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Keleti-féle gummi-sérvkötő idomiható pelotával, azarvasbőrvedővel és biztonsági övvel.

Árak: egyoldalú 8 frt.
kétoldalú 12 frt.

Készülnek ezenkívül: műlábak, műkezdek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők, görcs-érharisnyak és mindenféle gumiáruk.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl

KELETI J.

orvosi-, sebészeti mű-késztergvaros

BUDAPESTEN, IV. Koronaherczeg-utca 17.

Sebészeti műszeres: IV., Rostely utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 5—10

Somogyvármegye alispánja.

5184. sz.
1898.

Árlejtési hirdetmény.

A Kaposvárott ujonnan épített gymnásium összes helyiségeinek berendezése, illetve az összes berendezési tárgyak szállítása Kaposvárott a vármegyeház kistermében

f. 1898. évi márczius hó 17-én

reggeli 10 órakor tartandó zárt

ajánlati versenytárgyalás

utján fog biztosítani.

Ezen berendezési tárgyak részletes felsorolását a 11002 frt 48 kr. főösszeggel készült költségvetés tartalmazza, mely költségvetés ugy a részletes pályázati feltételek hivatalos helyiségében — a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Ajánlatok a tárgyalás megkezdése előtt reggeli 9 óráig fogadtnak el.

Kaposvár, 1898. február 22.

MAÁR, alispán.

6285 sz.

897. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A sásdi királyi járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hónig és Weinberger kaposvári bejegyzett czég végrehajtatónak Welzenbach Sebestyén gödrei lakos, végrehajtást szenvedő elleni 33 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sásdi kir. járásbíró területén lévő Gödre községben és határában fekvő a gödrei 106. számú telekjegyzőkönyvben felvett végrehajtást szenvedett Welzenbach Sebestyén tulajdonát képező A + 210/b hrsz. 59. sz. ház udvar és kertre mégis a fenti ingatlanra C. 1. a. Schuller Anna Mária javára bekebelezett lakás és tartásból álló szolgálati jognak épségben való tartása mellett 563 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898 évi márczius hó 21-ik napján delelőtti 10 órakor a községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 56 forint 30 krt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sásdon, 1897. évi decz. hó 11. napján.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

DR. BORNITZKY IMRE
kir. járásbíró

MAUTHNER^{FÉLE}

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a
törvényesen bejegyzett

medve védjegygyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23 szám

alatt létező MAUTHNER ÖDÖN cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes
jótállást egészen **FRISS** és **YALÓDI** magvakért, a mely csomagok **RA-**
GASZTYA, a **MEDVE-ÁBRÁVAL** és a **MAUTHNER** névvel jelölve, úgy a
mint a mellékelt rajz is mutatja.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

3-4-e lap

kiadóhivatalában.

96. sz.

v. 1898.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. év LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszék 1897. évi 3459 számú végzése következtében Borakonyi Karoly ügyvéd által képviselt Nagyutadi takarékpénztár r. t. javára Paizs József, Nagy Balog Ferencz és Samóczy Mihály ellen 200 forint és járulékai erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 760 forintra becsült 1 mén ló, 4 hámos ló, 2 csikó, 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járásbíró 8636/1898 sz. kiküldést rendelő végzése folytán 200 forint tökekövetelés, ennek 1896 évi decz. hó 3. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 89 forint 95 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Kutason alperesek lakásán leendő eszközölésére 1898-ik évi márczius hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyatádon, 1898. évi február hó 21-ik napján.

SZABÓ JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó